

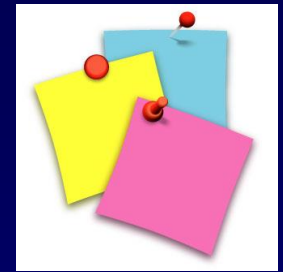
Munkavédelmi követelmények a katonai építésügyi hatósági eljárásokban

Budapest, 2015. május 11.

Tartalom

- ✿ **Mi indokolja az MH-ra vonatkozó eltérő szabályokat, eljárásrendet?**
- ✿ **A munkavédelemmel kapcsolatos honvédelmi ágazati szabályozás áttekintése**
- ✿ **Munkavédelmi hatóság, szakhatóság feladatának bemutatása**
- ✿ **Munkavédelmi követelmények a katonai építésügyi hatósági eljárásokban**
- ✿ **Hatósági észrevételek...**

A szabályozás háttere - az eltérő szabályozás szükségességének indokolása

Az MH komplex feladatrendszeréből adódó sajátosságok:

- sajátos szervezeti felépítés;
- sajátos felelősségi rendszer (megosztott munkáltatói felelősség)
- sajátos eljárási szabályok (pl. a rendszeresítés);
- sajátos munkahelyek, technológiák (pl. kiképzési „technológiák”);
- sajátos „munkaeszközök” (hadfelszerelések – pl. haditechnikai eszközök – fegyverzettechnikai eszközök);
- sajátos veszélyforrások, kockázatok;
- sajátos balesetek (a honvédelmi balesetek jellege, fajtái is jelentős mértékben eltérnek a civil szférában bekövetkezett, jellemző balesetektől).

A honvédelmi ágazati szabályozás háttere

- az Mvt. hatálya [9. § (4) bek.], ill.
- Mvt. 86. § (munkavédelmi hatóság jogköre)

FELHATALMAZÁSOK

* Mvt. 88. § (2) a) pontja

- hatóság(ok) kijelölése
- sajátos hatásköri, illetékességi szabályok („területi alapon” történő meghatározás)

373/2011. Korm. rend.

* Mvt. 88. § (3) c) pontja

- eltérő követelmények, eljárási szabályok,
- veszélyességi osztály,
- baleset, fogl. megbetegedés

1/2009. HMr.

13/2011. HMr.

Törvényi szint:

Alaptörvény, biztonsággal kapcsolatos egyéb törvények

1993. évi XCIII. Mvt.

373/2011. Korm. rend.

273/2011. Korm. rend.

Korm. r. szint:

Miniszteri r. szint:

Foglalkoztatás politikáért felelős miniszter által kiadott rendeletek

HM rendeletek

Egészségügyért felelős miniszter által kiadott rendeletek

1/2009. HMr.

13/2011. HMr.

Közjogi szervezetszabályozó eszköz(ök):

126/2011. (XI. 25.) HM utasítás

Nemzeti és EU szabványok (NATO STANAG-ek)

Szabványok:

Munkáltatói szint:

Szervezeti Munkavédelmi Szabályzat

stb.

A munkavédelemmel kapcsolatos tevékenység szereplőinek bemutatása

A MUNKAVÉDELEMSEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGBEN RÉSZTVEVŐ SZERVEZETEK

MAGYAR HONVÉDSÉG

Alkalmazó

Rendszerezítésért felelős

Üzemeltetésért felelős

Előjáró parancsnok

Központi ellátó szervezet(ek)

Befogadó honvédelmi szervezet

Használó honvédelmi szervezet

Ideiglenesen munkát végző gazdálkodó szervezet

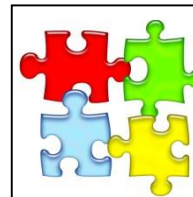
Áll. ill. pk.
~Munkáltató

Üzemeltető gazdálkodó szervezet

Honvédelmi munkavédelmi hatóság(ok) - felügyelők

Szakirányítási feladatokat ellátó szervezetek

Külső szolgáltató, szakértő

Fontos az együttműködés!

Szereplők – munkavédelmi hatóságok az MH-ban

A hatóságok kijelölése 373/2011. Korm. rend.-ben:

Első fokon:

- ✦ **Munkabiztonsági hatóság - HM HH vezetője**
- ✦ **Munkaegészségügyi hatóság - MH KJSZ**

Másodfokon: Honvédelmi miniszter

HATÓSÁGI JOGKÖR =

„HONVÉDELMI ÉRDEKKÖR”

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK, ahol
A HONVÉDELMI MINISZTER A TULAJDONOSI JOG
GYAKORLÓJA

„LAKTANYA”

ÜZEMELTETÉST VÉGZŐ
GAZDASÁGI TÁRSASÁG

HONVÉDELMI
SZERVEZET

ÉPÍTŐIPARI KIVITELEZÉST
VÉGZŐ
GAZDASÁGI TÁRSASÁG

HM SZERVEZETEK

KNBSZ

A katonai hatóságok feladatrendszere

1. Mvt. VII. Fejezete szerinti feladatok

Pl.

- * tájékoztatás, tanácsadás;
- * ellenőrzés (az építőipari kivitelezési munkahelyek is!!!);
- * szankciók alkalmazása, bírságolás;
- * stb. [Mvt. 81 - 84. §]

2. 13/2011. HMr.

- * baleset szolgálati kötelemekkel való összefüggésének a minősítése (katona állomány) + kapcsolódó feladatok [20. §]

A hatáskör, illetékesség kijelölése - 373/2011. Korm.r.

Katonai hatósági feladatrendszer

3. 1/2009. HMr.

- ✱ **37-40. § szerinti hatósági feladatok, pl:**
  - (ágazati) munkavédelmi szakértői nyilvántartás;
  - a munkavédelmi hatóság munkavédelmi hatóságnak az Mvt. 84. § (1) bekezdésében szereplő feladatokon túli jogosultságai (pl. hadfelszerelések miatti eltérések)

**A hatáskör, illetékesség
kijelölése -
373/2011. Korm.r.**

Szakhatóság

40/2002. Korm. rend. 5.§:

- ✱ **Az eljárásban a munka-, tűzvédelmi, a közegészségügyi, valamint járványügyi szakkérdések vonatkozásában a honvédelemért felelős miniszter által az erre a célra létrehozott hatóságok a külön jogszabályban meghatározott jogkörükben járnak el.**

- ✱ **Mvt. VII. Fejezet, a 373/2011. Korm. rend. kijelölése alapján**

Létesítés, rendszeresítés, üzembe helyezés

CÉL A MEGELŐZÉS!

Hadfelszerelés
1/2009. HM rend.

EVE
65/1999. EüM
18/2008. SZMM

Beszerezés - rendszeresítés

EVE
65/1999. EüM
18/2008. SZMM

ÜZEMBE
HELYEZÉS
Munkaeszközök
Mvt.
14/2004. FMM

MH

Katonai EVE
1/2009. HM rend.

Beszerezés

LÉTESÍTÉS
Munkahelyek
40/2002. Korm.
rend
1/2009. HM rend.

EVE
65/1999. EüM
18/2008. SZMM

Létesítés, rendszeresítés, üzembe helyezés

Általános követelmények:

- ✦ **Az Mvt. 18. § (1) és 54. § (1) bek. előírásainak biztosítása a cél (MEGELŐZÉS – MÁR A TERVEZÉS SORÁN)!**
- ✦ *18. § (1) Munkahely, létesítmény, technológia tervezése, kivitelezése, használatba vétele és üzemeltetése, továbbá munkaeszköz, anyag, energia, egyéni védőeszköz előállítása, gyártása, tárolása, mozgatása, szállítása, felhasználása, forgalmazása, importálása, üzemeltetése (VAGY) a munkavédelemre vonatkozó szabályokban meghatározott, ezek hiányában (VAGY) a tudományos, technikai színvonal mellett elvárható követelmények megtartásával történhet.*

- ✦ **A kiinduló pont az építmény a tervezett technológiával!**
„NEM HÁZAT, HANEM MUNKAHELYET ÉPÍTÜNK!”

Létesítés

[Mvt. 87. §]

- ✦ **Mvt. 19.§ (1) A létesítés során a munkavédelmi követelmények érvényre juttatása a létesítésben közreműködők feladata, amelyek teljesítésében együtt kell működniük.**

Mi a létesítés?

- ✦ **Létesítés:** az a folyamat, melynek eredményeként új üzem, munkahely jön létre, vagy meglévő felújítása, bővítése, átalakítása, illetve gép telepítése történik, függetlenül attól, hogy létrejötté után termelő vagy nem termelő célra használják.

Létesítés

Milyen alapvető szabályok vonatkoznak?

- ✦ *az országos településrendezési és építési követelmények munkahelyek kialakításával összefüggő alapelvei, szabályai [253/1997. Korm.rend. OTÉK],*
- ✦ *a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintje [3/2002. SzCsM-EÜMer.],*
- ✦ *a tűz megelőzésre vonatkozó létesítési szabályok, a villamos létesítési és villámvédelmi előírások [54/2014. BMr. OTSZ],*
- ✦ *az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm.rend., kiemelten a 33. §-a*

Létesítés

Milyen speciális szabályok vonatkoznak MÉG?

- ✱ *egyéb speciális előírások (képernyős munkahelyek, potenciálisan robbanásveszélyes környezetben elhelyezett munkahelyek, veszélyes tevékenységre kiadott ágazati biztonsági szabályzatok, stb.)*
- ✱ *a Magyar Honvédségre, illetve a katonai nemzetbiztonsági szolgálatokra vonatkozó eltérő munkavédelmi követelményekről, eljárási szabályokról szóló 1/2009. (I. 30.) HM rendelet*
- ✱ *A vonatkozó szabványok (megvilágítás, villamos hálózat, stb.).*

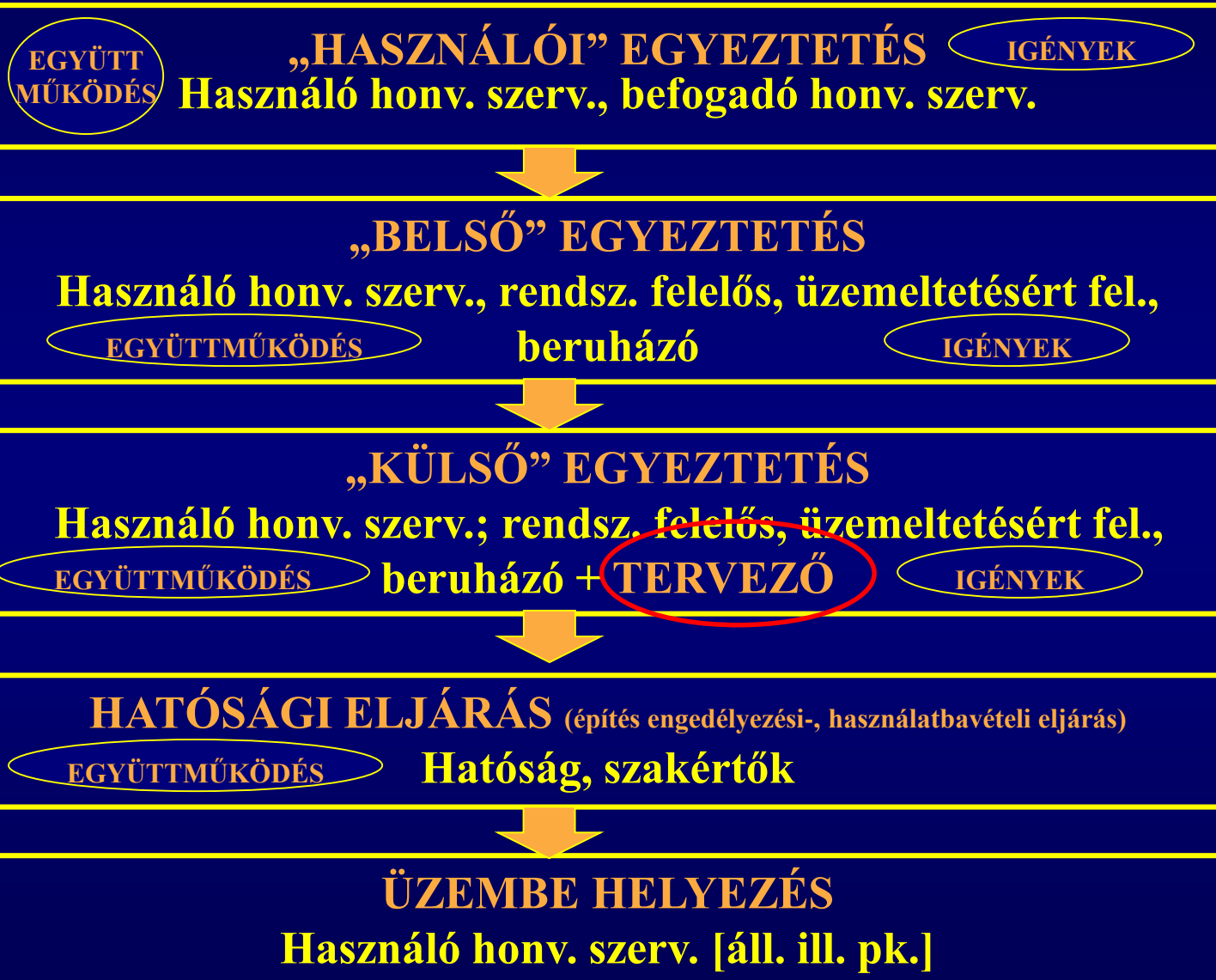

Létesítés [1/2009. HMr. 11-12. §]

Felelőségek!

Létesítés [11-12. §]

- * **Egyeztetések!** Részt kell vennie a szakmáknak **→** végső egyeztetés! (Írásban kell benyújtani)

- * **IGÉNYEK, KÖVETELMÉNYEK, ADATOK** kellenek!

- * **Üzemelés-biztonsági terv** (engedélyezési tervdokumentáció része, 2. melléklet)

Adatszolgáltatás - egyeztetések [11. §]

- ✱ **A beruházó a használó honvédelmi szervezet által szolgáltatott adatok alapján meghatározza a tervezéshez szükséges alapadatokat**
- ✱ **A beruházó a rendszeresítésért- és az üzemeltetésért felelős által szolgáltatott adatok és az alapadatok alapján véglegesíti a tervező részére adott utasítást**
- ✱ **A tervező az engedélyezési tervek véglegesítése előtt írásban rögzíti a felek (egységes) álláspontját és benyújtja a hatósághoz az ép. eng. dokumentumokkal együtt**

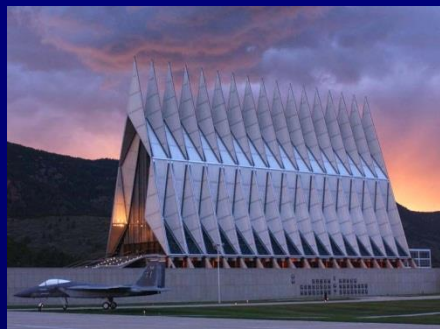

Üzemelés-biztonsági terv [11. § (4); 2. sz. mell.]

- **Beruházó kéri a tervezőtől a tervezett beruházásra**
- **Ehhez is szükséges a megfelelő előzetes adatszolgáltatás a felek részéről!**
- **Az engedélyezési tervdokumentáció kötelező része!**

Tartalmi követelmények:

- **Alapadatok;**
- **Beruházó, használó által megadott speciális biztonsági követelmények;**

Üzemelés-biztonsági terv [2. sz. mell.]

Tartalmi követelmények:

- ✱ **A használó honv. szervezettel lefolytatott egyeztetés jkv-e;**
- ✱ **A beépített ép. anyagokkal kapcsolatos fontosabb követelmények;**
- ✱ **Tervezett technológiák:**
  - ✱ **elhelyezési vázlat;**
  - ✱ **vonatkozó munkavédelmi előírások;**
  - ✱ **sajátos követelmények;**
  - ✱ **tervezett létszámadatok;**
  - ✱ **3/2002. SzCsM-EüMer.-nek való megfelelés, tervezett értékek;**
  - ✱ **műszaki biztonsági megoldások (pl. kollektív védelem, jelző- riasztórendszerek, tárolóhelyek kialakítása);**

Üzemelés-biztonsági terv [1/2009. HMr. 2. sz. mell.]

Tartalmi követelmények:

- ✱ **Tervezett technológiák:**
  - ✱ **pl. nyilatkozat a vészkijáratok kialakításáról;**
- ✱ **A beépített technológiai berendezések felülvizsgálatai követelményei;**
- ✱ **Tervezői nyilatkozatok;**
- ✱ **A tervezett közlekedési utak paraméterei - tervezési értékek;**
- ✱ **A tervezett erősáramú villamos rendszer legfontosabb paraméterei (kiemelten: érintésvédelem);**
- ✱ **Villámvédelmi rendszer meghatározása**

Üzemelés-biztonsági terv [1/2009. HMr. 2. sz. mell.]

Tartalmi követelmények:

- ✱ **A használatba vételhez, üzembe helyezéshez szükséges elvégzendő mérési, minőségtanúsítási feladatok felsorolása;**
- ✱ **Az alkalmazott technológiából adódó fennmaradó veszélyek, kockázatok (tervezési szinten);**
- ✱ **A követelmények kielégítését igazoló dokumentumok jegyzéke.**

A munkavégzés tárgyi feltételei

3/2002.
SzCsM-EüM r.

Mvt. 24-39. §

sérülékeny
csoportok

menekülési utak

légtér

közlekedési
utak

világítás

padlózat, fal, tetőzet

léghőmérséklet, páratartalom, ablakok

zaj, rezgés

szellőztetés, klíma
lépcsők, akadók, rámpák

mozgólépcsők

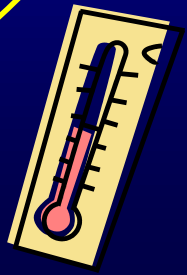
hulladék

szabadtéri munka

ivóvíz

elsősegély helyek

megváltozott képességű
munkavállalók

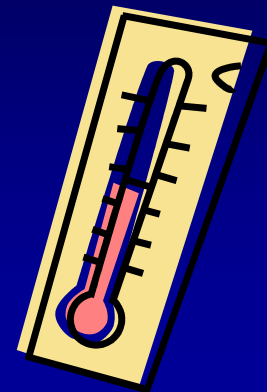

A munkahelyek munkavédelmi követelményei

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM

- A munkáltató általános kötelezettségei
- Menekülési utak és vészkijáratok
- Tűzjelzés és tűzoltás
- Munkahelyi hulladékkezelés
- Zárt munkahelyek szellőztetése
- A helyiségek, terek hőmérséklete
- A helyiségek természetes és mesterséges megvilágítása
- A helyiségek padlózata, falai, mennyezete és tetőzete
- Ablakok és tetőablakok
- Ajtók és kapuk
- Közlekedési útvonalak, veszélyes területek
- Mozgólépcsők és mozgójárdák

A munkahelyek munkavédelmi követelményei

3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM

- **Rakodók (rámák)**
- **Helyiségek mérete és légtere, a szabad mozgás biztosítása a munkahelyeken**
- **Pihenőhelyek**
- **Öltözőhelyiségek**
- **Tisztálkodó- és mellékhelyiségek**
- **Elsősegélyhelyek**
- **Megváltozott munkaképességű (fogyatékos) munkavállalók munkahelyei**
- **Szabadtéri munkahelyek**
- **Ivóvízellátás a munkahelyen**
- **Munkahelyi zaj- és rezgések elleni védelem**

Észrevételek, kiemelten:

- **A belső téri munkahelyek megvilágítása tervezését az MSZ EN 12464-1:2012, míg a szabadtéri munkahelyekét az MSZ EN 12464-2:2007 szabvány szerint kell tervezni. A helyiségenkénti tervezési értékeket a szabvány által előírt karbantartási érték avulási tényező figyelembevételével korrigált értékeként kell meghatározni.**

megvilágítás karbantartási értéke (maintained illuminance) ($\bar{E}_m$)

Az az érték, amely alá a megadott felületen nem csökkenhet az átlagos megvilágítás.

MEGJEGYZÉS: Ez az átlagos megvilágítás azon időpontban fennálló értéke, amikor karbantartást kell végezni.

- **A magyar szabványoktól való eltérés esetén nyilatkozni kell arról, hogy az adott szabványtól való eltérés biztonság szempontjából legalább egyenértékű a szabványban meghatározott műszaki előírások biztonsági szintjével**

Észrevételek, kiemelten:

- ✿ az engedélyezési tervhez mellékelni kell az 1/2009. HMr. 11. § (4) bekezdésében előírt, legalább a 2. melléklet szerint tartalommal elkészített üzemelés-biztonsági tervet;
- ✿ a tervhez mellékelni kell a 1/2009. HMr. 11. § (5) bekezdése szerinti egyeztetés(ek) írásos dokumentumait;
- ✿ az engedélyezési tervben szerepelnie kell – a 4/2002. SzCsM-EüMer. 3. §-a, illetve a HMr. 11. §. (6)-(7) bekezdése szerint – biztonsági és egészségvédelmi koordinátor alkalmazási kötelezettségnek (a kiviteli tervezés és kivitelezés során).

© 2000 Paul Roeder www.PAULROEDER.COM

picblow.com

Köszönöm szépen a figyelmet!

**Hajdók Marcell szds.
HM HH HMF1 kiemelt referens főoszt
Tel. (HM): 02/2 261-28, Mobil: 06/30 815-0208
E-mail: hajdok.marcell@hm.gov.hu**